Kuva: Kirkon kuvapankki

SASTAMALAN SEURAKUNTA

SURUN KOHDATESSA

– Ohjeita omaisille

Seurakuntatoimisto

Aittalahdenkatu 12, p. 03 521 9090,
kirkkoherranvirasto.sastamala@evl.fi

Palvelemme: ma klo 9–11 ja 12–15,
ke ja pe klo 9–11 ja 12–14,
ti ja to toimisto suljettu

Läheisesi on kuollut - lämmin osanotto!

Surun keskellä on viipymättä ryhdyttävä toimiin hautaamisen järjestämiseksi. Järjestelyt aloitetaan asioimalla hautaustoimistossa ja seurakuntatoimistossa.

Hautaustoimistossa valitaan arkku, tuhkauksen kyseessä ollessa myös uurna, sekä sovitaan vainajan pukemisesta ja kuljetuksista. Jos omaiset haluavat vielä nähdä vainajan, myös siitä sovitaan hautaustoimiston kanssa.

Seurakuntatoimistossa sovitaan hautaan siunaamiseen, hautapaikkaan ja hautaamiseen liittyvistä asioista.

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaaminen voidaan toimittaa kirkossa, kappelissa tai haudalla, useimmiten perjantaina tai lauantaina, sovitusti muina päivinä.

Seurakuntatoimistossa varataan siunausaika ja paikka, sekä siunauksen toimittava pappi ja kanttori. Papeilla on toimitusvuorot, niiden puitteissa heitä voi toivoa siunaamiseen.

Kirkkoon kuulumaton vainaja voidaan omaisten pyynnöstä siunata, jos tiedossa ei ole, että siunaaminen olisi vastoin vainajan eläessään ilmaisemaa tahtoa. Jos siunaamista ei toimiteta, vainajalle voi varata ajan suoraan tuhkaukseen tai pelkän hautaan laskun.

Sanomakellojen soittaminen

Vanha tapa on ilmoittaa seurakunnan jäsenen kuolemasta kirkonkellojen soitolla. Sanomakellojen soitosta sovitaan siunausvarauksen yhteydessä. Eri kirkoilla on omat päivät kellojensoitolle.

Ilmoittaminen kirkossa ja lehdessä

Seurakunnan jäsenen kuolemasta voidaan omaisten luvalla ilmoittaa kirkossa ja lehdessä seurakunnan käytännön mukaisesti. Usein omaiset osallistuvat jumalanpalvelukseen, jossa läheisen nimi luetaan.

Tyrvään kirkon messua voi kuunnella Iskelmä Sastamalan kautta tai katsoa striimattuna Sastamalan seurakunnan Youtube-kanavalla.

Hautaus

Kuoleman todennut lääkäri kirjoittaa hautausluvan. Seurakunta saa luvan pääsääntöisesti virkatietä. Hautaan siunaamisesta voi sopia seurakunnan kanssa jo ennen hautausluvan saamista.

Ennen arkkuhautausta hautakivi ja mahdolliset reunakivet on poistettava haudankaivuun tieltä. Omaisten tulee tilata työ kiviliikkeeltä tai palvelua välittävän hautaustoimiston kautta.

Arkun kantajien pyytäminen on omaisten tehtävä. Kantajia tarvitaan kuusi. Myös naiset voivat toimia kantajina.

Tyrvään siunauskappelissa sekä Tyrvään, Salokunnan ja Sammaljoen kirkoissa arkku on valmiina paikallaan siunaustilaisuuden alkaessa. Muissa kirkoissa, kantajat tulevat paikalle puoli tuntia ennen siunauksen alkamista ja siirtävät arkun vainajienhuoneelta kirkkoon.

Siunaustilaisuuden jälkeen arkku kannetaan kirkosta ja kuljetetaan kärryllä haudalle. Kantajat laskevat arkun hautaan kantoliinojen avulla. Tuhkauksessa arkku kannetaan ruumisautoon. Tyrvään siunauskappelissa arkku jää paikalleen odottamaan siirtoa.

Hautaustoimistoilta voi tarvittaessa tiedustella maksullista kantoapua tai tilata arkun tuomisen kirkkoon ja noutamisen kirkosta siunauksen jälkeen. **Jos hautaan siunaaminen toimitetaan Tyrvään siunauskappelissa, ja kyseessä on tuhkahautaus, kantajia ei tarvita lainkaan.**

Ennen suku- tai perhehautaan hautaamista on selvitettävä, että vainajalla on oikeus tulla haudatuksi tähän hautaan. Hautaoikeudesta ja hautaamisjärjestyksestä säädetään Kirkkolaissa.

Kirkkolaki 3 luku 31 § 2 mom
Hautaoikeuden haltija

Hautaa luovutettaessa sovitaan hautaoikeuden haltijasta. Jos sopimusta ei ole tehty vuoden kuluessa haudan luovutuspäivästä tai jos tehtyä sopimusta ei voida olosuhteiden muuttumisen johdosta noudattaa, hautaoikeuden haltijaksi tulee vainajan leski tai, jos leskeä ei ole, ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset. Näiden on

valittava hautaoikeuden haltija edustamaan heitä hautaa koskevissa asioissa. Hautaoikeuden

uudesta haltijasta on ilmoitettava hautaustoimesta vastaavalle seurakunnan viranomaiselle.

Kirkkolaki 3 luku 32 § 1 mom
Hautaamisjärjestys

Hautaa luovutettaessa sovitaan siitä, keitä hautaan voidaan haudata. Jos sopimusta ei ole tehty 31 §:n 2 momentin mukaisesti, hautaan voidaan ensisijaisesti haudata vainaja, jota varten hauta on luovutettu, ja tämän puoliso sekä lisäksi kuolemantapausten mukaisessa järjestyksessä suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulainen ja tämän puoliso. Jos tällaista sukulaista ei ole tai jos hautaoikeuden haltija siihen suostuu, hautaan saadaan haudata vainajan sisar ja veli sekä heidän lapsensa, sanottujen henkilöiden otto- ja kasvattilapset sekä näiden kaikkien puolisot.

Omaisten on syytä tiedottaa tulevasta hautauksesta hautaan aikaisemmin haudattujen lähiomaisille.

Arkkuhautaus on mahdollista, kun on kulunut 20 vuotta edellisestä arkkuhautauksesta.

Uurna tai tuhka voidaan haudata muistolehtoon, uurnahautaan tai arkkuhautaan. Uurnanlaskuaika tulee varata seurakuntatoimistosta vähintään kaksi viikkoa ennen toivottua ajankohtaa. Uurnanlaskussa on paikalla suntio. Omaiset voivat halutessaan pyytää uurnanlaskuun myös papin.

Tyrvään kirkon muistolehtoon ei lasketa uurnaa/tuhkaa talviaikana.

Arkku- ja uurnahautoihin voidaan haudata uurnia ja pelkkä tuhka. Talvella kovimpien pakkasten aikaan uurnien laskua voidaan joutua rajoittamaan.

Muistolehtoon kiinnitetään laatta, johon tulee haudatun koko nimi sekä syntymä-, ja kuolinpäivä. Tyrvään kirkon muistolehdossa laatat kiinnitetään tiilimuuriin ja leski voi varata itselleen laatan paikan puolison vierestä. Kaikissa muistolehdoissa vierekkäisen paikan varaaminen ei ole mahdollista.

Keikyän ja Kiikoisten muistolehdoissa tuhka sirotellaan hautaan. Tällöin omaisten ei tarvitse hankkia lainkaan uurnaa.

Keikyän ja Kiikoisten hautausmailla sekä Tyrvään kappelihautausmaalla on erillisiä uurnahautapaikkoja, joihin saa laittaa oman hautamuistomerkin. Uurnahaudan muistokiville on oma ohjeistus ja kokorajoitus.

Maanomistajan luvalla vainajan tuhka voidaan haudata tai sirotella myös muualle kuin hautausmaalle. Tuhkan sirottelussa vesialueelle tarvitaan vesialueen omistajan lupa. Tuhkan hautaamispaikka tulee ilmoittaa krematoriolle ja seurakunnalle.

Hautaustoimen maksut

Hautaamisen kustannuksia ei saa rahoittaa verovaroilla. Valtion leikattua osuuttaan hautauskustannuksista, seurakunnat ovat joutuneet nostamaan hautauksesta perittäviä maksuja.

Hautaamisesta aiheutuvat maksut määräytyvät kirkkoneuvoston vahvistaman hinnaston mukaan.

Hautauksen kustannukset muodostuvat uuden hautapaikan hinnasta tai vanhan haudan hallinta-ajan pidentämisestä, vainajan säilytysmaksusta ja hautauspalvelumaksusta.

Hautaustoimen hinnasto löytyy seurakunnan verkkosivuilta **sastamalanseurakunta.fi**
Etusivu > *tietoa meistä* > *hinnasto*

Muistolehdon hautauspalvelumaksu sisältää muistolaatan. Laatta tilataan vasta sen jälkeen, kun hautauspalvelun lasku on maksettu. Sen vuoksi lasku lähetetään yleensä melko nopeasti. Muuten hautauspalveluista laskutetaan siunauksen jälkeen.

Hautausavustus

Varaton kuolinpesä voi hakea hautausavustusta välttämättömiin hautauskuluihin. Toimeentulotukea hautauskuluihin tulee hakea ennen hautauksen tilaamista

Lisätietoja ja hakemuslomake löytyy netistä osoitteesta **pirha.fi**

Etusivu > palvelut > sosiaalipalvelut > täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki > apua hautauskuluihin

Neuvoa voi kysyä Pirkanmaan hyvinvointialueen Työikäisten sosiaalipalvelujen neuvonnasta p. 03 311 68360, ma, ti, to ja pe klo 9–15 ja ke klo 12–17.30.

Jos kuolinpesä jättää hautauslaskun maksamatta, siirtyy asia perintätoimistolle. Saatava peritään siltä henkilöltä, joka on tilannut palvelun seurakunnalta.

SIUNAUSTILAISUUS

Siunaava pappi käy omaisten kanssa siunauskeskustelun, jossa keskustellaan vainajasta ja hänen elämästään sekä suunnitellaan siunaustilaisuuden kulku. Musiikki on tärkeä osa siunaustilaisuutta. Pappi välittää omaisten musiikkitoiveet kanttorille. Jos omaisilla on erityistoiveita tai jos musiikin valinnassa kaivataan apua, kannattaa ottaa yhteyttä kanttoriin.

Muistotilaisuus on omaisten järjestämä juhla.
Pappi osallistuu muistotilaisuuteen pyydettäessä, mikäli se muiden työtehtävien puitteissa on mahdollista. Kanttorit eivät useimmiten voi osallistua muistotilaisuuksiin.

Siunaustilaisuuden perusrunko on seuraava:

Alkusoitto
Virsi
Alkusiunaus ja johdantosanat
Psalmi
Rukous
Raamatunlukua
Puhe
(Uskontunnustus)
Siunaaminen
Rukous
Isä meidän -rukous
Herran siunaus
Virsi
Loppusoitto

Lähiomaiset istuvat yleensä kappelin tai kirkon etuosassa, ulko-ovelta katsottuna oikealla.

Kukkien lasku voi olla alkusoiton tai alkuvirren jälkeen tai lopussa Herran siunauksen jälkeen. Erityisesti kesäaikana kukat voidaan laskea myös vasta haudalla.

Lähisukulaiset laskevat kukkansa ensin. Lähintä omaista lukuun ottamatta kukat lasketaan arkun viereen, ei sen päälle. Ennen kukkien laskemista voi halutessaan lukea kortin tekstin. Jos arkkua lähdetään siunaamisen jälkeen kantamaan, noudetaan kukat arkulta päätösvirren jälkeen.

Siunaustilaisuuden musiikki

Siunaustilaisuus alkaa ja päättyy yleensä urkumusiikilla. Virsiä on yleisimmin kaksi tai kolme. Haudalla tai vainajan tuhkaukseen lähtiessä ulkona lauletaan usein virsi 377 tai 30.

Yleisimpiä siunaustilaisuuden virsiä:

30 Maa on niin kaunis
338 Päivä vain ja hetki kerrallansa
341 Kiitos sulle, Jumalani
396 Käyn kohti Sinua
397 Kun on turva Jumalassa
498 Nyt kulkee halki korpimaan
499 Jumalan kämmenellä
517 Herra, kädelläsi
548 Tule kanssani, Herra Jeesus
552 Mua siipeis suojaan kätke
555 Oi, Herra, luoksein jää
563 Ilta on tullut, Luojani
600 Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan
620 Sen suven suloisuutta
631 Oi, Herra, jos mä matkamies maan
632 Nyt ylös sieluni
971 Maan korvessa kulkevi lapsosen tie

Yleisimpiä siunaustilaisuuden urkukappaleita:

Albinoni: Adagio
J. S. Bach: Air
J. S. Bach: Arioso
Händel: Largo
Järnefelt: Kehtolaulu
Lindberg: Vanha virsi Taalainmaalta
Løvland: Adagio
Rahmaninov: Vocalise
Vivaldi: Adagio

Alku- ja päätösmusiikkina voidaan käyttää myös hengellisiä lauluja uruilla soitettuna. Pyydettäessä kanttori voi valita siunaustilaisuuden musiikkikappaleet itse.

Esimerkkejä siunaustilaisuudessa usein käytetyistä yksinlauluista:

Haapasalo: Kanteleeni
Hannikainen: Matkamiehen virsi
Hannikainen: Suojelusenkeli
Kansansävelmät: Kristallivirta, Täällä Pohjantähden alla, Olen kuullut on kaupunki tuolla
Laaksonen: Ota hänet vastaan ja Hyvää matkaa
Merikanto: Oi, muistatko vielä sen virren
Rydman: Niin kaunis on maa
Samuli: Mun sydämeni tänne jää

Hautajaisten jälkeen

Jos vainaja tuhkataan, omaiset voivat viedä siunauksen jälkeen kukat muistolehtoon tai haudalle, johon uurna tai tuhka tullaan sijoittamaan. Yksittäiset kukat voi myös ottaa mukaan muistotilaisuuteen.

Hautajaiskukkien poistaminen haudalta niiden kuihtumisen jälkeen on omaisten tehtävä. Haudan siisteys ja hoito on omaisten vastuulla.

Haudan voi antaa maksua vastaan seurakunnan hoitoon. Seurakunta tarjoaa haudoille yhden, viiden ja kymmenen vuoden pituisia hoitosopimuksia. Haudanhoitohinnasto ja tietoa sopimuksista on seurakunnan verkkosivuilla **sastamalanseurakunta.fi**

Etusivu > tietoa meistä > hautaaminen ja haudanhoito

Virkatodistus ja sukuselvitys perunkirjoitusta varten

Seurakuntaan kuuluvan vainajan perunkirjoitusta varten tarvittavat todistukset tekee vainajan seurakunnan Aluekeskusrekisteri.

Virkatodistus- ja sukuselvitystilauksen voi tehdä verkossa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon asiointipalvelussa **tilaavirkatodistus.fi.** Palvelun käyttö vaatii vahvaa tunnistautumista. **Puhelimitse todistuksen voi tilata numerosta 03 219 0700 arkisin klo 9–15.**

Väestörekisteriin kuuluvan vainajan virkatodistuksen ja sukuselvityksen tekee Digi- ja väestötietovirasto https://dvv.fi/sukuselvitys.
Neuvonnan puhelinnumero 0295 536 230
palvelee ma–pe 9–15.

Sururyhmät

Seurakunta järjestää sururyhmiä läheisensä menettäneille. Ryhmän alkamisesta ilmoitetaan paikallislehtien seurakuntatiedoissa ja niistä voi tiedustella esimerkiksi siunauksen toimittaneelta papilta.

YHTEYSTIETOJA

Hautaustoimistot Sastamalassa

Hautauspalvelu Surulintu, Puistokatu 24, p. 0400 353 970
Hautauspalvelu Tero Teuho Oy, Valkamakatu 4, p. (03) 511 5600, 040 764 4678

Kiviliikkeet Sastamalassa

Keikyän kivi, Vammaksentie 1, p. 045 611 7768
Nokian kivi, Katajistonkuja 4, p. 040 834 9424
T. Suominen Oy, Heinoontie 345, p. 050 5355 506

Myös muilta paikkakunnilta olevia palveluntarjoajia voi käyttää.